

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 5 w Czerwionce – Leszczynach

Motto:

Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie
kanclerz Jan Zamoyski

Dobroć serca jest tym, czym ciepło słońca: ona daje życie.
Henryk Sienkiewicz

Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
2. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii*, (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249)

Informacja o szkole

Charakterystyka środowiska wychowawczo – profilaktycznego szkoły

Szkoła Podstawowa nr 5 im. Henryka Sienkiewicza jest publiczną szkołą prowadzoną przez Gminę i Miasto Czerwionka – Leszczyny, zlokalizowaną w dzielnicy Czerwionka wśród zabytkowego osiedla familoków. Jest to szkoła, która w 2016 roku obchodziła swe stulecie, jest to szkoła dobrze współpracująca ze środowiskiem lokalnym.

Uczniami szkoły są dzieci pochodzące z dzielnicy Czerwionka oraz sołectwa Stanowice, są to dzieci i młodzież wywodzące się z różnych środowisk, mających różny status społeczny, poziom wykształcenia, wyznających różne systemy wartości.

Do szkoły uczęszczają uczniowie z rodzin zagrożonych patologią – 6%

Uczniowie szkoły są również objęci opieką kuratora i asystenta rodzin – 4% (SP) 4% uczniów gimnazjum.

Ilość uczniów z dysfunkcjami – 21 % uczniów SP oraz 20% uczniów gimnazjum (jest to niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, niedosłuch, niedostosowanie społeczne, zdiagnozowane ADHD, zaburzenia i odchylenia rozwojowe specyficzne trudności w uczeniu się) .

Budynek szkoły jest po gruntownym remoncie – termomodernizacji (czerwiec 2012r.) .

W szkole są duże, jasne klasy, remontowane na bieżąco, w miarę posiadanych przez szkołę środków lub dzięki inicjatywom nauczycieli i rodziców. Jest też odnowiona duża sala gimnastyczna i mała salka do ćwiczeń, uczniowie korzystają również podczas zajęć z krytej pływalni lub hali. Szkoła posiada 2 pracownie komputerowe, w szkole znajdują się również

dwie biblioteki z czytelniami. W szkole jest kuchnia oraz stołówka, która serwuje uczniom posiłki, prócz tego działa sklepik szkolny. Z obiadów korzysta 157 uczniów. Ośrodek Pomocy Społecznej, Kościół dotują 63 obiady dla uczniów.

Wokół szkoły znajduje się duże obejście, w 2011r. otwarto „zieloną klasę” i szkolne arboretum. Obok szkoły znajduje się plac zabaw dla uczniów klas I – III SP oraz boisko „Orlik”, z którego korzystają uczniowie szkoły.

Szkoła jest placówką aktywnie działającą w środowisku, współpracującą z różnymi organizacjami i instytucjami. Uczniowie szkoły pod okiem swych nauczycieli przygotowywali wielokrotnie uroczystości gminne, prezentując swe różne umiejętności i talenty. Swoimi osiągnięciami i działaniami szkoła zasłużyła w 2012 roku na certyfikaty – Szkoła Odkrywców Talentów oraz certyfikat 2 stopnia Śląskich Szkół Promujących Zdrowie, natomiast w roku 2014 ORE przyznało szkole tytuł – Mistrzowie w Odkrywaniu Talentów. Szkoła realizuje również ogólnopolskie programy, projekty i uczestniczy w wielu akcjach.

Uczniowie szkoły są angażowani aktywnie w jej życie, poprzez działalność w samorządzie szkolnym, udział w konkursie – Liga Klas, poznawaniu osoby patrona szkoły. Rokrocznie bardzo uroczyste obchodzone jest na różny sposób święto szkoły i patrona, Do uroczystości obchodzonych tradycji szkoły należą: pasowanie na ucznia, święto szkoły i patrona, festyn szkolny, mikołajki, jasełka, festiwal pieśni patriotycznych, turnieje sportowe, pożegnanie klas III, obchodzenie świąt państwowych i lokalnych. We wszystkich ważnych uroczystościach towarzyszy uczniom poczet sztandarowy .

Szkoła stara się o rozwój pasji i talentów swych uczniów, realizowane są dlatego zajęcia zgodne z oczekiwaniami uczniów i rodziców. Świetlica szkolna zapewnia uczniom opiekę zgodnie z zapotrzebowaniami uczniów i ich rodziców.

Do priorytetów szkoły należą: wychowanie do wartości, podniesienie efektów kształcenia, wspieranie uzdolnień, wzmocnienie skuteczności działań wychowawczych szkoły, poprawa frekwencji, wzrost motywacji do nauki.

Model/ sylwetka absolwenta

Na podstawie diagnoz przeprowadzonych w sierpniu i wrześniu 2017r. wśród nauczycieli, uczniów i ich rodziców wyłonił się model absolwenta szkoły .

Absolwent szkoły ma być :

człowiekiem przyjmującym odpowiedzialność za swe postępowanie, dążącym do rozwijania własnych zainteresowań, uzdolnień, umiejętności, ma umieć pracować w zespole , w sposób twórczy i na drodze negocjacji rozwiązywać problemy i konflikty, a także ma kierować się dobrem innych, wykazywać się mądrością , sprawiedliwością uczciwością , sumiennością , empatią, rzetelnością, lojalnością, ambicją, koleżeństwem, obowiązkowością , odwagą, służbą na rzecz wspólnego dobra.

Absolwent szkoły to człowiek ceniący tradycje i wartości rodzinne, szanujący poglądy innych, kochający swą ojczyznę i region , dążący do spełnienia swych marzeń.

Cele programu:

Wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, zdrowotnej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Wychowanie do wartości (prawda, miłość, dobro, zaufanie, mądrość, wiedza, tolerancja, szczerłość, odwaga, sprawiedliwość, sumienność, wiara, lojalność, odwaga).

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, rozbudzanie ambicji uczniów do samokształcenia i nauki, kultywowanie symboli państwowych, poznawanie miejsc i postaci ważnych dla kraju i regionu, kształcenie kompetencji międzykulturowych.

Kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu.

Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia, upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych – w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Do podstawowych metod stosowanych podczas realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego należą: dyskusja, burza mózgów, praca w grupach, prezentacja, gry i zabawy, krąg uczuć, uzupełnianie zdań, spotkania, referat, artykuł, wykład, pogadanka, drama, praca z tekstem, analiza biografii osób godnych naśladowania, konkursy poetyckie, literackie, plastyczne, sesje popularnonaukowe projekty a także gazetki szkolne.

Program wychowawczo – profilaktyczny SP 5 będzie wspierany

poprzez realizację programu „Spójrz inaczej” dla klas I – III oraz IV- VII, „Nie pal przy mnie proszę” oraz akcje: Ogólnopolską Kampanię Promującą zdrowy styl życia – „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, Tydzień Promocji Zdrowia, Ogólnopolską Kampanię „Cała Polska Czyta Dzieciom”, „Szkoła Promująca Zdrowie”, „Narodowe czytanie”, „Owoce w szkole”, „Zdrowe-nietrudne, akcję "Biało-czerwony kotylion", międzynarodowy projekt "Krokus", konkurs "Pary Królewskie", akcję "Bajki obywatelskie", akcję - "Samorząd terytorialny", Światowy Dzień Uśmiechu, „Światowy Dzień Wzroku”, Projekt CEO – „Dzień Patrioty”, akcję – Tydzień Pisania Listów w Obronie Praw Człowieka, akcje "Góra grosza" oraz „Ecophone”, Międzynarodowy Program Promocji Zdrowia i Odporności Psychiczej dzieci w Młodszym Wiek szkolnym – Przyjaciele Zippiego”.

Działania wychowawczo-profilaktyczne będą kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem – przekazywaniem wiedzy, m. in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji zadań dydaktycznych – w trakcie lekcji z poszczególnych przedmiotów.

Wychowawca powinien kłaść nacisk na kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią.

Nauczyciel, budując relacje oparte na zaufaniu, prowadzić powinien z wychowankami rozmowę, poprzez którą uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji.

Program uwzględnia czynniki i przyczyny ryzyka, zachowania problemowe.

Czynniki ryzyka:

- Niski status socjalno-kulturowy środowiska społecznego. Bezrobocie.
- Liczna rodzina .
- Rodzina niepełna.

- Przemoc i dysharmonia w rodzinie
- Małe zaangażowanie rodziny w życie dziecka
- Negatywne wzorce zachowań: zaburzenia w komunikowaniu się, konflikty, konflikt z prawem, agresja słowna i fizyczna, brak kontroli emocji, kradzieże.
- Niskie wyniki osiągnięte w szkole.
- Wczesna inicjacja zachowań ryzykownych, w tym nikotynizm, alkoholizm, sięganie po narkotyki i dopalacze, wczesna inicjacja seksualna.
- Choroba dziecka. Choroba w rodzinie dziecka
- Śmierć członka rodziny

Czynniki chroniące :

- Więzy z rodziną. Silne normy etyczne i moralne w rodzinie.
- Osiągnięcia szkolne
- Wsparcie rodzeństwa
- Przyjazny klimat w szkole
- Bezpieczeństwo ekonomiczne
- Dobry stan zdrowia
- Więzy ze społecznością lokalną, poczucie tożsamości kulturowej
- Dostępność i wsparcie różnych organizacji

Propozycja przedstawienia uzyskanych danych

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 5 został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole z użyciem narzędzi:

- ankieta dla uczniów, rodziców, nauczycieli dotycząca wartości (sierpień- wrzesień 2017r.)
- ankieta (szkoły promującej zdrowie- klimat szkoły maj- czerwiec 2017)
- analiza osiągnięć szkolnych- opracowania wyników egzaminów zewnętrznych (wrzesień- październik 2017)
- analiza dokumentacji z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach profilaktycznych w szkole i poza nią – dokumentacja szkoły promującej zdrowie (wrzesień 2017)
- analiza dokumentacji szkolnej – okresowa ocena sytuacji wychowawczej na terenie szkoły opracowana przez pedagoga oraz zespół do spraw bezpieczeństwa (wrzesień 2017r)
- wnioski z ewaluacji wewnętrznej szkoły oraz z nadzoru dyrektora szkoły

Sfera I – fizyczna

Cel wychowawczy	Zadanie, czyli zoperacjonalizowany cel	Poziom wiekowy	Osoba odpowiedzialna	Termin
Uczeń wie co to znaczy prowadzić zdrowy styl	1. Wdrażanie do zachowań prozdrowotnych przez kształtowanie nawyków higienicznych i żywieniowych.	I – III SP	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej pielęgniarka szkolna, rodzice, pracownicy	cały rok

życia			obsługi	
	2. Nabywanie i rozwijanie podstawowych umiejętności i wiadomości z zakresu bezpieczeństwa i reagowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. Bezpieczna droga do szkoły.	I – III SP IV – VII SP II - III G	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej nauczyciele, wychowania fizycznego, wychowawcy klas. nauczyciel EDB, WDŻ , biologii, przyrody	wrzesień październik
	3. Wdrażanie do udziału w różnorodnych formach aktywności fizycznej.	I - III SP IV – VII SP II - III G	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej nauczyciele, wychowania fizycznego, wychowawcy	cały rok
	4. Rozwijanie umiejętności samooceny i samokontroli poziomu sprawności fizycznej.	IV - VII SP II – III G	nauczyciele, wychowania fizycznego	wrzesień, styczeń, czerwiec
	5. Wykształcenie i utrwalenie zachowań prozdrowotnych – w tym: odpowiedniego odżywiania, potrzeby aktywnego wypoczynku, profilaktyki uzależnień.	IV - VII SP II – III G	nauczyciele, wychowania fizycznego, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, nauczyciele biologii i przyrody, rodzice	cały rok
	6. Uświadomienie zależności zdrowia od aktywności fizycznej.	IV - VII SP II – III G	nauczyciele, wychowania fizycznego, wychowawcy klas , pielęgniarka szkolna, nauczyciele biologii i przyrody, rodzice	cały rok
	7. Realizacja treści dotyczących obszarów wychowania i profilaktyki zawartych w	I - VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele	w zależności od realizowanych tematów na poszczególnych

	podstawie programowej z poszczególnych przedmiotów kształcenia ogólnego.			przedmiotach
	8. Realizacja zadań planu Szkoły Promującej Zdrowie.	I - VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi, rodzice	cały rok

Sfera II – emocjonalna

Cel wychowawczy	Zadanie, czyli zoperacjonalizowany cel	Poziom wiekowy	Osoba odpowiedzialna	Termin
Uczeń wie co to są emocje, nazywa je i umie nimi zarządzać.	1. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	I – III SP	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, rodzice	cały rok
	2. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Co jest dla mnie ważne? Kto jest moim Autorytetem? Jakie są moje wartości? Jakie są moje cele i zadania życiowe? Jaki jestem, a jaki chcę być ?	IV - VII SP II - III G	wychowawca, pedagog nauczyciel WDŻ, rodzice	wrzesień , październik czerwiec – III G
	3. Zachęcanie uczniów do angażowania się w	IV - VII SP	wszyscy nauczyciele,	cały rok

	<p>prawidłowe i zdrowe zachowania. Odpowiedzialność za siebie i innych. Konsekwencje wyborów. Empatia .</p>		wychowawca, rodzice	
	<p>4. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p>	<p>I – III SP IV - VII SP II - III G</p>	wychowawca, pedagog, nauczyciel światlice, rodzice	listopad
	<p>5. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>	<p>IV-VII SP II – III G</p>	wychowawca, pedagog, wszyscy nauczyciele	marzec
	<p>6. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<p>I - VII SP II – III G</p>	wychowawca, pedagog, opiekun koła Caritas	cały rok
	<p>7. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.</p>	<p>IV - VII SP II – III G</p>	wychowawca, pedagog, wszyscy nauczyciele	cały rok
	<p>8. Szacunek i odpowiedzialność młodego człowieka a wczesna inicjacja seksualna</p>	<p>VII SP II - III G</p>	wychowawca, pedagog, nauczyciel WDŻ, rodzice, położna	cały rok
	<p>9. Zwiększanie wiedzy</p>	<p>IV - VII SP</p>	wychowawca,	styczeń, maj

	na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	II - III G	nauczyciel przyrody, biologii, WDŻ, rodzice	
	10. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	I - VII SP II - III G	wychowawca, nauczyciel informatyki	luty
	11. Realizacja treści dotyczących obszarów wychowania i profilaktyki zawartych w podstawie programowej z poszczególnych przedmiotów kształcenia ogólnego.	I - VII SP II - III G	wszyscy nauczyciele	cały rok

Sfera III – intelektualna

Cel wychowawczy	Zadanie, czyli zoperacjonalizowany cel	Poziom wiekowy	Osoba odpowiedzialna	Termin
Uczeń wie, że wiedza jest wartością.	1. Zapoznanie z wybranymi dziełami architektury, sztuk plastycznych, literatury należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwianie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci.	I – III SP	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, bibliotekarz, wychowawcy świetlicy, rodzice	cały rok
	2. Zachęcanie do samokształcenia, wskazywanie doboru lektur, filmów, stron internetowych,	I – VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele, bibliotekarz, wychowawcy świetlicy, rodzice	wrzesień, cały rok

	konkursów.			
	3. Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia.	I – VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele, bibliotekarz, wychowawcy świetlicy, SU	cały rok
	4. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań. Koła pozalekcyjne, konkursy.	I – VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele, bibliotekarz, wychowawcy świetlicy, pedagog, doradca zawodowy	wrzesień
	5. Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.	VII SP II - II G	wszyscy nauczyciele, bibliotekarz, wychowawcy świetlicy	zgodnie z harmonogramem imprez szkolnych
	6 Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. Uczymy jak się uczyć. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i sprawiedliwość ,wytrwałość.	IV – VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele, wychowawca, pedagog, rodzice	październik, cały rok
	7. Kształtowanie i utrwalanie uczestnictwa w kulturze.	I – VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele, wychowawca	cały rok, zgodnie z kalendarzem imprez i wycieczek szkolnych
	8.Rozwijanie	VI SP	wychowawca,	cały rok

	umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.		pedagog, nauczyciel informatyki	
	9. Realizacja treści dotyczących obszarów wychowania i profilaktyki zawartych w podstawie programowej z poszczególnych przedmiotów kształcenia ogólnego.	I – VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele	cały rok

Sfera IV - duchowa

Cel wychowawczy	Zadanie, czyli zoperacjonalizowany cel	Poziom wiekowy	Osoba odpowiedzialna	Termin
Uczeń kształtuje w sobie i realizuje system wartości wskazany w modelu absolwenta szkoły.	1. Budowanie hierarchii wartości w oparciu o wartości uznawane w szkole, w domu, kierowanie się nimi w życiu.	I - VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog, rodzice	cały rok
	2. Odkrywanie osobistych możliwości i braków, kształtowanie i umacnianie poczucia własnej wartości, zaufania do siebie. Samoocena.	I - VII SP II – III G	wychowawcy, pedagog, nauczyciela	wrzesień, styczeń, czerwiec
	3. Przybliżanie postaw i zachowań współczesnych autorytetów moralnych oraz powoływanie się na historyczne, literackie i filmowe postacie mogące być przykładem do naśladowania.	IV- VII SP II – III G	wychowawcy, poloniści, historycy, nauczyciele WOS-u, nauczyciele religii	wrzesień październik, listopad maj

	4. Przybliżanie pojęć dobra i zła, ukazywanie tych wartości w życiu, obserwacja i ocena zachowań ludzkich. Jak żyć w zgodzie z wyznawanymi wartościami – miłość, zaufanie, dobro, sprawiedliwość, tolerancja, lojalność, wiara, odwaga?	I – III SP	wychowawcy	cały rok
	5. Organizacja imprez i uroczystości szkolnych oraz klasowych dotyczących różnorodnych świąt, tradycji i obyczajów, świąt państwowych, lokalnych, rodzinnych.	I - VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele wychowawca	zgodnie z harmonogramem imprez szkolnych i klasowych
	6. Realizowanie treści umożliwiających poznanie historii regionu i jego kultury. Budzenie szacunku wobec regionu.	I - VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele	cały rok zgodnie z harmonogramem wycieczek
	7. Działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.	I – III SP	wychowawcy	cały rok
	8. Realizacja treści dotyczących obszarów wychowania i profilaktyki zawartych w podstawie programowej z poszczególnych	I - VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele	cały rok

	przedmiotów kształcenia ogólnego.			

Sfera V - społeczna

Cel wychowawczy	Zadanie, czyli zoperacjonalizowany cel	Poziom wiekowy	Osoba odpowiedzialna	Termin
Uczeń rozumie znaczenie ról społecznych na poszczególnych etapach rozwojowych życia człowieka	1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.	I – III SP	wychowawcy	cały rok
	2. Kształtowanie i utrwalanie pozytywnych relacji z rówieśnikami.	IV- VII SP II - III G	wszyscy nauczyciele, pedagog	cały rok
	3. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, członka rodziny , obywatela kraju, Europy, podkreślenie wartości tych wspólnot w życiu człowieka i uświadomienie, że każdy ma wobec tych wspólnot obowiązki.	I – VII SP II – III G	wychowawca, wszysty nauczyciele, rodzice	wrzesień- październik, styczeń, czerwiec cały rok
	4. Uczenie zwyczajów, obyczajów i właściwych zachowań w środowisku rodzinnym i szkolnym.	I – III SP	wychowawcy, rodzice	cały rok

	5. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klasa, grupa, drużyna wspólnota).	I – VII SP II – III G	wychowawcy	cały rok
	6. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.	VII SP II – III G	wychowawcy, wszyscy nauczyciele , rodzice	cały rok
	7. Rozwijanie samorządności.	IV – VII SP II – III G	opiekunowie SU	cały rok
	8. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.	VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele	podczas realizacji projektu edukacyjnego
	9. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.	I – VII SP II – III G	wszyscy nauczyciele	cały rok
	10. Realizacja treści dotyczących obszarów wychowania i profilaktyki zawartych w podstawie programowej z poszczególnych przedmiotów kształcenia ogólnego	I – VII SP II – III G	Wszyscy nauczyciele	Cały rok

Propozycje tematów zajęć z wychowawcą obejmujących zagadnienia dotyczące fenomenu osoby:

- 1 Istota godności człowieka – jej podstawy, rodzaje, zagrożenia godności;
- 2 Poszanowanie godności własnej i drugiego człowieka jako priorytetowe zadanie;
- 3 Mądrość człowieka
- 4 Mądre wybory, decyzje drogą do wolności;

- 5 Wszystko wolno, ale nie wszystko przynosi korzyść;
- 6 Odpowiedzialność – służba prawdzie i zdolność do ponoszenia konsekwencji;
- 7 Odpowiedzialność i wartości z nią zintegrowane;
- 8 Miłość powołaniem każdego człowieka;
- 9 Miłość i odpowiedzialność – postawy młodego człowieka;
- 10 Jak dążyć do naszych wartości – miłość, zaufanie, sprawiedliwość, dobro, szczerłość, tolerancja...
- 11 Czym jest dla Ciebie mądrość, jak ją osiągnąć?
- 12 Rodzice naszymi wzorami?
- 13 Analiza przykładu – ludzie dobrzy, poświęcający się dla innych, sumiennie wykonujemy swe obowiązki.
- 14 Jak dążyć do osiągnięcia swych celów życiowych?

Ewaluacja programu

Podczas corocznej ewaluacji programu (przeprowadzanej poprzez: obserwację w klasach I – III, wywiad z dyrektorem szkoły

analizy dokumentacji (porównanie planów wychowawców klas z programem wychowawczo – profilaktycznym, ankiety) dokonana zostanie

KONFRONTACJA ZAMIERZONYCH celów i zadań WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH Z OSIĄGNIĘCIAMI Uczniów W TYCH WYMIARACH – zidentyfikowane rezultaty działań wychowawczych i profilaktycznych zestawiane będą z celami ujętymi w programie wychowawczo-profilaktycznym. Efektem będzie identyfikacja celów, które zostały osiągnięte, celów, które zostały osiągnięte tylko częściowo oraz celów, które nie zostały osiągnięte. Na tej podstawie **formułowane będą zalecenia wskazujące kierunki zmian, które należy będzie wprowadzić do obowiązującego dotychczas programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Dla ewaluatorów w pierwszym roku funkcjonowania programu pomocne będą pytania:**

Czy uwzględniono wszystkie sfery rozwoju uczniów (w kontekście psychologii rozwojowej i dokumentów prawnych)?

–Czy w rozwoju uczniów uwzględniliśmy całościowy obraz osoby ludzkiej (czy zatem wspieramy wychowanka w rozwoju), a nie jedynie wybrane zachowania lub problemy (czy stymulujemy rozwój wyłącznie wybranych elementów)?

Czy przydzielono odpowiedzialność za realizację zadań personalnie każdemu nauczycielowi?

Czy uwzględniono wszystkich realizatorów (czy nie pominięto osób mających wpływ na podjęcie działań wychowawczo-profilaktycznych)?

–Czy osoby wyznaczone do wykonania konkretnych zadań miały odpowiednie kompetencje do ich realizacji?

–Czy zadbano o odpowiednie przygotowanie kadry do prowadzenia działań wychowawczo-profilaktycznych zaplanowanych w programie?

–Czy skorzystano z pomocy zewnętrznych specjalistów, których kompetencje mogły podnieść jakość działań (np. pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej)?

–Czy włączono w pracę rodziców, którzy mogli wzmocnić nasze oddziaływania?

–Czy zaangażowano uczniów (działania rówieśnicze cechuje duża skuteczność)?

Opracowanie :

mgr Ewa Ingot

mgr Wioletta Krywult

mgr Małgorzata Gałżyn

mgr Małgorzata Pyszny
mgr Jolanta Drabczyk
mgr Piotr Kucharzewski